

УДК 378.091.12:17:34

**PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE TEACHERS OF LABOR
TRAINING AND TECHNOLOGIES IN THE CONTEXT OF MODERN
EDUCATIONAL TRENDS**

**ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО
НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ
ТЕНДЕНЦІЙ**

Григорій Цибулько

кандидат педагогічних наук, доцент,
E-mail: tsibulko.grigoriy@gmail.com
ORCID 0000-0002-4278-2659
ДВНЗ «Донбаський державний
педагогічний університет», Україна

Grigoriy Tsybulko

Ph. Din Pedagogy, Associate Professor,
E-mail: tsibulko.grigoriy@gmail.com
ORCID 0000-0002-4278-2659
SHEI “Donbas State Pedagogical
University”, Ukraine

Олексій Білецький

кандидат педагогічних наук, доцент,
E-mail: sovestalex@gmail.com
ORCID 0000-0002-8978-2218
ДВНЗ «Донбаський державний
педагогічний університет», Україна

Oleksiy Biletskyi

Ph. Din Pedagogy, Associate Professor,
E-mail: sovestalex@gmail.com
ORCID 0000-0002-8978-2218
SHEI “Donbas State Pedagogical
University”, Ukraine

Олексій Петріков

здобувач 1 курсу другого
(освітньо-наукового) рівня вищої
освіти освітньої програми
«А4 Середня освіта (технології)»
E-mail: allpetrik@gmail.com
ORCID 0009-0005-9191-4821
ДВНЗ «Донбаський державний
педагогічний університет», Україна

Oleksiy Petrikov

getter of the 2st year of the third
(educational and scientific) level of higher
education of the educational program
“A4 Secondary education (technology)”
E-mail: allpetrik@gmail.com
ORCID 0009-0005-9191-4821
SHEI “Donbas State Pedagogical
University”, Ukraine

ABSTRACT

The article examines modern approaches to the professional training of future teachers of labor training and technologies in the context of the transformation of Ukrainian education caused by globalization, digitalization, the introduction of a competency-based approach and new requirements of the New Ukrainian School. The relevance of integrating theoretical, practical and reflective components in the training of new-type teachers capable of forming technological literacy, innovative thinking, critical and creative thinking, entrepreneurial skills and a responsible attitude to educational and production activities is analyzed. The foreign experience of training teachers of a technological profile (Finland, Canada, Poland) and the domestic practice of leading pedagogical universities of Ukraine (M.P. Dragomanov

National Pedagogical University, Uman and Ternopil Pedagogical Universities) are summarized, which involves the use of interactive, project-research, STEM technologies and digital platforms in teaching. The role of digitalization, 3D modeling, robotics and virtual laboratories in the formation of technological competence, pedagogical reflection and the ability to independently make pedagogical decisions is highlighted. Special attention is paid to organizational and pedagogical forms of training – lectures, seminars, laboratory and practical classes and pedagogical practice, which ensure the integration of knowledge and practical skills, the development of critical thinking, creativity and research skills of students. It is shown that effective professional training of future technology teachers requires a systematic update of the content and structure of the educational process, the use of modern educational technologies and methods, the creation of favorable pedagogical conditions for the development of professional competence, readiness for innovative activity and adaptability in the modern educational environment.

Key words: *professional training, teacher of labor training and technologies, competency-based approach, STEM education, digital technologies, pedagogical reflection, project and research activities, technological competence, innovative thinking, pedagogical practice.*

Актуальність дослідження. У сучасних умовах реформування освіти в Україні підготовка майбутніх учителів трудового навчання та технологій набуває особливої значущості. Вона розглядається як складова процесу модернізації професійної освіти, спрямованої на формування педагога нового типу – творчого, компетентного, інноваційно мислячого, здатного до саморозвитку та адаптації в умовах швидких соціальних і технологічних змін (Кремень, 2016).

Сучасна освітня парадигма визначає трудове навчання не лише як засіб опанування практичних умінь і навичок, а й як інструмент розвитку технологічної культури особистості, її готовності до творчої праці та відповідального ставлення до навколишнього світу (Сисоєва, 2017). Саме тому підготовка вчителя трудового навчання має здійснюватися на основі поєднання педагогічних, технічних, психологічних і технологічних знань, що забезпечують його професійну гнучкість і здатність до інноваційної діяльності.

Відповідно до вимог Концепції Нової української школи (2016) та Закону України «Про освіту» (2017), педагог повинен бути не лише носієм знань, а й організатором пізнавальної, творчої та проектної діяльності учнів. Це зумовлює необхідність оновлення змісту професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій, переорієнтації її на компетентнісний підхід і застосування інтерактивних та проектно-дослідницьких методів навчання.

Особливої уваги потребує формування у майбутніх педагогів здатності до використання цифрових технологій, 3D-моделювання, робототехніки, а також упровадження STEM-освіти у шкільну практику. Ці тенденції активно інтегруються у навчальні програми українських університетів – зокрема, у Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова,

Уманському державному педагогічному університеті імені П. Тичини, Тернопільському національному педагогічному університеті імені В. Гнатюка, де реалізуються інноваційні підходи до підготовки вчителів технологій (Молодиченко, В.; Молодиченко, Н., 2021).

На світовому рівні професійна підготовка педагогів технологічного профілю здійснюється на засадах інтеграції інженерної освіти, педагогічної практики та дослідницьких компонентів. Зокрема, у Фінляндії та Канаді майбутні вчителі технологій проходять стажування у виробничих лабораторіях і школах, беруть участь у спільних проєктах з інженерами та дизайнерами. Такий досвід доводить ефективність поєднання теорії, практики й творчого пошуку у процесі професійного становлення майбутнього педагога.

Таким чином, актуальність дослідження зумовлена:

– потребою у модернізації змісту професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій відповідно до сучасних світових освітніх тенденцій;

– необхідністю інтеграції інноваційних технологій навчання, STEM-підходу й цифрових інструментів у підготовку педагогів технологічного профілю;

– запитом суспільства на підготовку вчителя-дослідника, який здатен формувати в учнів практичні, підприємницькі та творчі компетентності;

– потребою у науковому обґрунтуванні ефективних педагогічних умов і моделей формування професійної готовності майбутніх учителів трудового навчання до діяльності у сучасному освітньому просторі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій займає важливе місце в сучасній педагогічній науці. Його дослідження відображають багатогранність процесу формування професійної компетентності, педагогічної майстерності, технологічної культури та інноваційної спрямованості педагога.

Теоретико-методологічні основи професійної підготовки вчителя як фахівця розкрито у працях класиків педагогічної думки – І. Зязюна, який визначав педагогічну майстерність як гармонійне поєднання професійних знань, цінностей та творчого потенціалу; О. Савченко, яка підкреслювала значення особистісного розвитку педагога як чинника ефективного навчально-виховного процесу; Н. Кузьміної, що розробила концепцію педагогічної діяльності як системи професійних функцій і якостей учителя.

Дослідження проблеми професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання в українській педагогіці представлені у працях О. Коберника, В. Сидоренка, О. Кузьменка, Л. Хоружої, Н. Брюханової, Т. Лавренюк та ін. Зокрема, О. Коберник розглядає структуру професійної компетентності майбутнього вчителя технологій, виокремлюючи технологічну, проєктно-конструкторську, інформаційну та комунікативну складові. В. Сидоренко досліджує питання підготовки педагогів до інноваційної діяльності, наголошуючи на необхідності формування дослідницької культури та цифрової грамотності.

У сучасних наукових працях дедалі частіше підкреслюється взаємозв'язок між професійною підготовкою та формуванням педагогічної рефлексії, інноваційного мислення, уміння працювати у цифровому навчальному середовищі. Так, І. Тихоненко [Тихоненко, 2020] і Н. Волкова [Волкова, 2018] вказують на необхідність інтеграції теоретичних знань і практичного досвіду через моделювання професійних ситуацій, участь студентів у проєктно-дослідницькій діяльності, педагогічних стартапах та освітніх хакатонах.

Узагальнення наукових праць дає підстави стверджувати, що проблема професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій перебуває у полі зору багатьох дослідників. Проте залишаються недостатньо розробленими питання методологічного обґрунтування сучасних освітніх тенденцій у контексті підготовки вчителів технологій, а також інтеграції STEM-і цифрових технологій у структуру педагогічної підготовки;

Це визначає необхідність подальших досліджень, спрямованих на розробку ефективної моделі професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій відповідно до вимог сучасного освітнього простору.

Формулювання цілей (мета) статті, постановка завдання. Мета нашого дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні та аналізі сучасних підходів до професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій, а також у визначенні напрямів її вдосконалення відповідно до актуальних тенденцій розвитку освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Сучасна система підготовки вчителів трудового навчання та технологій зазнає суттєвих змін під впливом глобалізаційних тенденцій, швидкого розвитку інформаційних технологій та переходу до компетентнісного підходу. У цьому контексті професійна підготовка майбутніх педагогів передбачає формування не лише фахових знань та практичних умінь, а й розвитку здатності до педагогічної рефлексії, критичного мислення та інноваційної діяльності. Отже, підготовка сучасного вчителя потребує цілісного поєднання теоретичної бази, практичних навичок і особистісного розвитку.

Фундаментальною передумовою ефективною підготовки майбутніх учителів є інтеграція особистісно-орієнтованого та компетентнісного підходів у навчальний процес. Педагогічна рефлексія, на думку І. Зязюна (2008), є ключовим чинником професійної майстерності, оскільки дозволяє студенту не лише засвоювати знання, а й усвідомлено аналізувати власні дії та результати (Зязюн, 2008). У цьому зв'язку формування методологічної компетентності набуває особливого значення: майбутній педагог має вміти планувати уроки, моделювати навчальні ситуації та оцінювати ефективність своїх педагогічних рішень.

У контексті трудового навчання та технологій важливу роль відіграє технологічна компетентність. Вона передбачає вміння ефективно застосовувати сучасні технології, обладнання та цифрові ресурси, що дозволяє студенту відчувати зв'язок між теоретичними знаннями та практичними навичками. Отже,

сучасна педагогічна освіта спрямована на розвиток інтегрованих компетентностей, які забезпечують високу адаптивність майбутнього вчителя до умов освітнього середовища.

Сьогоднішня освіта активно впроваджує принципи STEM-освіти, цифрові технології та проєкту діяльність, що безпосередньо впливає на підготовку вчителів трудового навчання та технологій. У зв'язку з цим цифровізація навчання стала однією з ключових тенденцій. Використання інтерактивних платформ, 3D-моделювання та симуляторів дозволяє студентам засвоювати технологічні процеси в безпечному віртуальному середовищі, що значно підвищує ефективність навчання.

Серед них виступає важливим елементом формування компетентностей виступає проєктна діяльність. Студенти можуть розробляти власні навчально-виробничі проєкти, що сприяє розвитку критичного мислення, креативності та здатності до самостійного прийняття рішень. У зв'язку з цим проєктно-орієнтоване навчання стає не просто методикою, а ефективним засобом підготовки майбутніх педагогів до практичної діяльності (О. Лучанінова; Е. Штапенко; О. Гулівець, 2024).

Ще одним з аспектів сучасних освітніх тенденцій є індивідуалізація та диференціація навчання. Адаптація освітніх програм під різні рівні підготовки студентів дозволяє формувати професійні та педагогічні навички більш ефективно, забезпечуючи баланс між загальною підготовкою та розвитком особистісних здібностей. Отже, сучасний освітній процес стає гнучким, орієнтованим на особистість студента та його професійний розвиток.

Сучасні тенденції розвитку освіти, зокрема цифровізація, STEM-орієнтація та поширення проєктно-дослідницького навчання, суттєво впливають на зміст і організацію професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій. У зв'язку з цим освітні програми педагогічних закладів вищої освіти поступово оновлюються з урахуванням потреб сучасної школи та запитів ринку праці.

Так, у навчальних планах підготовки вчителів технологій у Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова, Уманському державному педагогічному університеті імені П. Тичини, Тернопільському національному педагогічному університеті імені В. Гнатюка передбачено дисципліни та навчальні модулі, спрямовані на формування цифрової та технологічної компетентності студентів, зокрема «Основи STEM-освіти», «Цифрові технології в трудовому навчанні», «Проєктування та моделювання виробів», «Інженерна графіка і 3D-моделювання». Зміст цих дисциплін орієнтований на поєднання теоретичних знань із практичною діяльністю, що дозволяє майбутнім педагогам опанувати сучасні інструменти навчання та виробничі технології (Пометун, 2018).

Важливою тенденцією є активне впровадження проєктного навчання як засобу формування професійних компетентностей. У процесі виконання навчальних і навчально-виробничих проєктів студенти не лише засвоюють технологічні операції, а й навчаються планувати діяльність, працювати в

команді, презентувати результати власної роботи та здійснювати самооцінювання. У зв'язку з цим проєктна діяльність розглядається як ефективний інструмент підготовки майбутнього вчителя до організації практико-орієнтованого навчання учнів у закладах загальної середньої освіти.

Окремої уваги заслуговує цифровізація освітнього процесу, що передбачає використання віртуальних лабораторій, платформ дистанційного навчання, програм для 3D-моделювання та візуалізації технологічних процесів. Застосування таких засобів дозволяє студентам відпрацьовувати складні технологічні операції в безпечному середовищі, аналізувати помилки та оптимізувати власну діяльність ще на етапі навчання в університеті. Отже, цифрові технології виступають не лише допоміжним засобом, а й важливим компонентом професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій.

Означені основні сучасні освітні тенденції зумовлюють необхідність відповідних змін в організації професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій. Цифровізація освіти, впровадження STEM-підходу та проєктної діяльності потребують таких організаційно-педагогічних умов навчання, які забезпечують практичну спрямованість, гнучкість освітнього процесу та розвиток професійної рефлексії студентів. У цьому контексті особливої ваги набуває аналіз форм і методів організації навчальної діяльності майбутніх педагогів технологічного профілю.

Важливим елементом підготовки є організація навчального процесу, що поєднує лекційні заняття, семінари та лабораторно-практичні роботи. Під час лабораторно-практичних занять студенти виконують комплексні завдання: складають технологічні карти виробничих процесів, виготовляють вироби за сучасними технологіями та аналізують результати своєї діяльності (Савченко, 2015).

Зміст лабораторно-практичної підготовки орієнтується на виконання комплексних професійно спрямованих завдань, які максимально наближені до реальних умов шкільної практики. Зокрема, студенти розробляють технологічні карти виготовлення виробів, добирають матеріали та інструменти, здійснюють поетапний контроль якості виконання робіт, а також аналізують можливі помилки та шляхи їх усунення. Такий підхід сприяє формуванню технологічного мислення й відповідального ставлення до результатів власної діяльності.

Важливим моментом в означеному процесі є також інтеграція елементів проєктної діяльності в структуру лабораторно-практичних занять. Виконання індивідуальних і групових проєктів дозволяє студентам розвивати навички планування, командної роботи та презентації результатів, що є необхідними складовими професійної діяльності сучасного вчителя технологій.

У зв'язку з цим практика стає не лише місцем застосування знань, а й лабораторією педагогічного мислення.

Ефективність професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій значною мірою визначається раціональним поєднанням різних форм організації освітнього процесу. Лекційні заняття забезпечують

формування цілісного теоретичного уявлення про сучасні освітні тенденції, педагогічні технології та методику викладання трудового навчання. Семінарські заняття, у свою чергу, сприяють поглибленню знань через аналіз педагогічних ситуацій, обговорення наукових джерел і моделювання фрагментів уроків.

Особливу роль у підготовці майбутніх учителів технологій відіграють лабораторно-практичні заняття, які створюють умови для інтеграції теоретичних знань і практичної діяльності. У процесі виконання практичних завдань студенти оволодівають технологіями обробки матеріалів, навичками роботи з інструментами й обладнанням, а також набувають досвіду планування та організації навчально-виробничої діяльності учнів.

Набуті під час аудиторних занять знання та вміння потребують подальшого закріплення у процесі безпосередньої педагогічної діяльності. Саме тому педагогічна практика розглядається як ключовий етап професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій, що забезпечує перехід від навчально-професійної діяльності до реальної роботи в умовах закладу загальної середньої освіти (Сисоєва, 2017).

Педагогічна практика у школі дозволяє студентам застосовувати інтерактивні методи навчання, збирати зворотний зв'язок від учнів і наставників та розвивати рефлексивні навички. Отже, організаційно-педагогічні форми навчання створюють умови для інтеграції теорії і практики, формуючи в майбутніх педагогів усвідомлену, компетентну і адаптивну позицію.

У процесі педагогічної практики особливої ваги набуває розвиток рефлексивних умінь майбутніх учителів. Аналіз власних уроків, обговорення результатів діяльності з методистами та наставниками, а також самооцінювання професійних дій сприяють усвідомленню сильних і слабких сторін педагогічної діяльності. Така рефлексивна практика формує в студентів здатність до самокорекції та безперервного професійного зростання.

Таким чином, організаційно-педагогічні аспекти професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій забезпечують цілісність і наступність формування професійних компетентностей. Поєднання лекційних, семінарських і лабораторно-практичних занять з педагогічною практикою створює умови для інтеграції теоретичних знань, практичних умінь і рефлексивного досвіду. Це сприяє формуванню готовності майбутніх педагогів до самостійної професійної діяльності в умовах сучасного освітнього середовища.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Отже, результати проведеного теоретичного аналізу дають підстави стверджувати, що професійна підготовка майбутніх учителів трудового навчання та технологій у сучасних умовах має здійснюватися на засадах інтеграції теоретичної, практичної та рефлексивної складових. Формування професійної компетентності майбутнього педагога передбачає розвиток технологічного мислення, здатності до педагогічної рефлексії, творчого розв'язання професійних завдань та використання сучасних освітніх технологій.

Необхідно зазначити, що сучасні освітні тенденції – цифровізація, STEM-орієнтоване навчання, проєктна діяльність і компетентнісний підхід – істотно

впливають на зміст і організацію професійної підготовки вчителів технологій. Їх упровадження в освітній процес закладів вищої освіти сприяє формуванню в майбутніх педагогів готовності до інноваційної діяльності, адаптивності до змін та здатності ефективно організовувати навчально-пізнавальну діяльність учнів.

Водночас, організаційно-педагогічні форми навчання, що поєднують лекційні, семінарські, лабораторно-практичні заняття та педагогічну практику, забезпечують цілісність професійної підготовки, а також створюють умови для поетапного формування фахових і педагогічних компетентностей. Особливе значення має педагогічна практика, у процесі якої студенти набувають досвіду застосування сучасних методів навчання, розвитку рефлексивних умінь та професійної відповідальності.

Отже, ефективна підготовка майбутніх учителів трудового навчання та технологій можлива за умови системного оновлення змісту й організації освітнього процесу, інтеграції сучасних освітніх технологій та створення сприятливих педагогічних умов для професійного становлення майбутнього педагога.

ДЖЕРЕЛА І ЛІТЕРАТУРА

- Дьюї, Дж. (2003). *Досвід і освіта* (М. Василечко, пер.). Львів: Кальварія.
- Зязюн, І. А. (2008). *Філософія педагогічної дії*. Київ: Чорна галиця.
- Кремень, В. Г. (2016). Освіта і наука в Україні: шляхи модернізації. *Вища освіта України*, 1, 5–14.
- Лучанинова, О. П., Штапенко, Е. П., & Гулівець, О. М. (2024). Особливості професійної підготовки вчителів зі STEM-освіти в умовах екосистеми університету засобами цифрових технологій. *Імідж сучасного педагога*, 4(217), 5–12. [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2024-4\(217\)-5-12](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2024-4(217)-5-12)
- Молодиченко, В. В., & Молодиченко, Н. А. (2021). Підготовка майбутніх учителів до роботи в умовах полікультурного освітнього середовища. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи*, 81, 161–165.
- Міністерство освіти і науки України. (2019). *Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 014 «Середня освіта (Трудове навчання та технології)»*. Київ.
- Пометун, О. І. (2018). *Сучасний урок: інтерактивні технології навчання*. Київ: А.С.К.
- Савченко, О. Я. (2015). Компетентнісний підхід у сучасній освіті. *Педагогіка і психологія*, 2, 17–23.
- Сисоєва, С. О. (2017). *Інноваційні педагогічні технології у вищій школі*. Київ: Видавничий дім «Юрінком Інтер».
- Шулман, Л. С. (2005). Характерні педагогіки професій. *Daedalus*, 134, 52–59. <https://doi.org/10.1162/0011526054622015>

REFERENCES

- D'yuyi, Dzh. (2003). *Dosvid i osvita* (M. Vasylechko, per.). L'viv: Kal'variya.
-

Zvazvun, I. A. (2008). *Filosofiya pedahohichnoyi diyi*. Kyiv: Chorna halytsya. [in Ukrainian].

Kremen', V. H. (2016). *Osvita i nauka v Ukrayini: shlyakhy modernizatsiyi*. *Vyshcha osvita Ukrayiny*, 1, 5–14. [in Ukrainian].

Luchaninova, O. P., Shtapenko, E. P., & Hulivets', O. M. (2024). *Osoblyvosti profesiynoyi pidhotovky vchyteliv zi STEM-osvity v umovakh ekosystemy universytetu zasobamy tsyfrovyykh tekhnolohiy*. *Imidzh suchasnoho pedahoha*, 4(217), 5–12. [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2024-4\(217\)-5-12](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2024-4(217)-5-12) [in Ukrainian].

Molodychenko, V. V., & Molodychenko, N. A. (2021). *Pidhotovka maybutnikh uchyteliv do roboty v umovakh polikul'turnoho osvith'oho seredovyscha*. *Naukovyy chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Seriya 5: Pedahohichni nauky: realiyi ta perspektyvy*, 81, 161–165. [in Ukrainian].

Ministerstvo osvity i nauky Ukrayiny. (2019). *Standart vyshchoyi osvity Ukrayiny za spetsial'nistvu 014 «Serednya osvita (Trudove navchannya ta tekhnolohiyi)»*. Kyiv. [in Ukrainian].

Pometun, O. I. (2018). *Suchasnyy urok: interaktyvni tekhnolohiyi navchannya*. Kyiv: A.S.K. [in Ukrainian].

Savchenko, O. Ya. (2015). *Kompetentnisny pidkhid u suchasniy osviti*. *Pedahohika i psykholohiya*, 2, 17–23. [in Ukrainian].

Sysoyeva, S. O. (2017). *Innovatsiyni pedahohichni tekhnolohiyi u vyshchii shkoli*. Kyiv: Vydavnychyy dim «Yurinkom Inter». [in Ukrainian].

Shulman, L. S. (2005). *Kharakterni pedahohiky profesiy*. *Daedalus*, 134, 52–59. <https://doi.org/10.1162/0011526054622015> [in Ukrainian].

АНОТАЦІЯ

У статті досліджуються сучасні підходи до професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій в умовах трансформації української освіти, спричиненої глобалізацією, цифровізацією, запровадженням компетентнісного підходу та новими вимогами Нової української школи. Проаналізовано актуальність інтеграції теоретичної, практичної та рефлексивної складових у підготовці педагогів нового типу, здатних формувати у учнів технологічну грамотність, інноваційне мислення, критичне й творче мислення, підприємницькі навички та відповідальне ставлення до навчально-виробничої діяльності. Узагальнено зарубіжний досвід підготовки педагогів технологічного профілю (Фінляндія, Канада, Польща) та вітчизняну практику провідних педагогічних університетів України (Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, Уманський та Тернопільський педагогічні університети), що передбачає застосування інтерактивних, проєктно-дослідницьких, STEM-технологій і цифрових платформ у навчанні. Висвітлено роль цифровізації, 3D-моделювання, робототехніки та віртуальних лабораторій у формуванні технологічної компетентності, педагогічної рефлексії та здатності до самостійного прийняття педагогічних рішень. Окрему увагу приділено організаційно-педагогічним формам навчання – лекціям, семінарам, лабораторно-практичним заняттям та педагогічній практиці, що

забезпечують інтеграцію знань і практичних умінь, розвиток критичного мислення, креативності та дослідницьких навичок студентів. Показано, що ефективна професійна підготовка майбутніх учителів технологій потребує системного оновлення змісту та структури освітнього процесу, застосування сучасних освітніх технологій і методик, створення сприятливих педагогічних умов для розвитку професійної компетентності, готовності до інноваційної діяльності та адаптивності в сучасному освітньому середовищі.

Ключові слова: професійна підготовка, учитель трудового навчання та технологій, компетентнісний підхід, STEM-освіта, цифрові технології, педагогічна рефлексія, проектно-дослідницька діяльність, технологічна компетентність, інноваційне мислення, педагогічна практика.

УДК 378.147:796.071.4

**THEORETICAL FOUNDATIONS OF PROFESSIONAL TRAINING OF
FUTURE PHYSICAL EDUCATION TEACHERS AS A PROBLEM OF
HUMANITARIAN SCIENTIFIC DISCOURSE**

**ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЯК ПРОБЛЕМА ГУМАНІТАРНОГО
НАУКОВОГО ДИСКУРСУ**

Данило Цимбал

здобувач 1 курсу третього
(освітньо-наукового) рівня вищої
освіти освітньої програми
«Освітні, педагогічні науки»
E-mail: pepsi53233@gmail.com
ORCID 0009-0007-0099-0090
ДВНЗ «Донбаський державний
педагогічний університет», Україна

Danylo Tsymbal

getter of the 1st year of the third
(educational and scientific) level of higher
education of the educational program
“Educational and Pedagogical Sciences”
E-mail: pepsi53233@gmail.com
ORCID 0009-0007-0099-0090
SHEI “Donbas State Pedagogical
University”, Ukraine

ABSTRACT

The article emphasizes that one of the most relevant issues in modern pedagogical science is the professional training of teachers for educational activities. It is noted that the professional training of future physical education teachers is an urgent issue of contemporary educational policy in Ukraine, since it directly affects the improvement of public health, physical development, and the social progress of society. Scientific and reference literature has been analyzed, which confirms the existence in academic discourse of such concepts as “training”, “professional training” and “professional training of future teachers”, which to some extent concern the preparation of future physical education teachers in higher education institutions. It is noted that “training” is an activity (learning process) aimed at acquiring knowledge, developing skills, abilities, and competencies, the result of which